

ПІШОХІДНІ МАРШРУТИ ПО ІСТОРИКО-РЕЛІГІЙНИХ МІСЦЯХ ЛЬВІВЩИНИ У ВИХОВНІЙ ТА НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНІЙ РОБОТІ З УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ

Світлана Похмурська, Лідія Тимошенко, Іван Баховський
*Львівський державний університет фізичної культури
Львівська Комерційна Академія*

Спортивний туризм на сучасному етапі розвивається у двох напрямках: маршрутний туризм (проходження маршрутів туристсько-спортивних походів) та змагальний туризм (підготовка та участь у змаганнях з техніки спортивного туризму).

Одноденні піші походи по історичних та релігійних місцях посідають важливе місце в спортивно-оздоровчій роботі з учнями та студентами-туристами. Краса навколишньої природи, її цілющі властивості, природні перешкоди дають можливість вдосконалювати вміння та навички, необхідні у повсякденному житті учнівської молоді, яка приймає участь в таких походах.

В цій статті ми хочемо описати два історико-релігійними маршрутами Львівської області, які можна використовувати впродовж всього року. Кожен з цих маршрутів пролягає по екологічно чистим та енергетично цілющим місцям. Вони є легкодоступними, не вимагають великих матеріальних витрат та фізичних зусиль. Участь в них можуть брати учні та студенти всіх медичних груп ЗОШ та ВНЗ, тому наша робота є актуальною.

Маршрут № 1. Львів – Раковець. Початок маршруту з площі Петрушевича (всі маршрутні таксі, які їдуть в с.Новосілки або проїжджають с.Раковець по Стрийському шосе). Початок руху транспорту з 06.00 по 18.00. через 1год.15 хв. щодня. Дистанція маршруту від зупинки “Раковець” до джерела – 5 км. ґрунтовою дорогою.

Раковець – одне із найвідоміших сіл Пустомитівського району Львівської області. Як і сусідні стародавні села, розташовані на берегах річки Зубра, Раковець – старе та цікаве село. Приваблює туристів недіючий костел Святого Валентина (1856 р), дерев'яна церква, які зустрічають усіх мандрівників на в'їзді до села. До місцевого дерев'яного православного храму з'їжджається чимало паломників - кажуть, тут б'є джерело з лікувальними властивостями

(в народі - "з святою водою", або - "з срібною водою"). Людям завжди потрібна надія на індульгенцію. Хтозна, може, й справді, підвищений вміст срібла у воді, робить його "чудотворним"? Розташоване джерело під пагорбом, на якому збудована церква. Воно гарно окультурене і витікає з-під невеличкої капличці. Поблизу джерела стоять ще одна капличка та статуя Пресвятої Богородиці. Поруч, до церкви на пагорбі, побудована "хресна" дорога. А сама вода дуже приємна на смак: холодна і цілюща. Місцеві старожили кажуть, що для повного оздоровлення організму та відновлення втрачених сил слід босоніж пройти по колу за годинниковою стрілкою 12 разів слизьким дном невеличкого озерця, у яке стікає джерельний потік. А поблизу озерця - маленький вмурований отвір на кшталт міні-кринички. Кажуть, що ця водиця дуже помічна при захворюваннях очей. Найкраще нею вмивати лице та очі вдосвіта та після заходу сонця, в ній дуже багато корисних мінералів, а найбільше - срібла. Тому воду можна зберігати дуже довго. Вона зовсім не псується...

Історія самого Раковецького (або Новосільського) джерела є дуже цікавою. За словами місцевого старожила, добродія Петра Огоновського, якому вже пішов 95-й рік, ще за австрійських часів власник поля виявив джерело на своїй території і звелів його замурувати. Джерело замурували, а заможній дідич несподівано осліп. Від втрати зору чоловік мучився цілих 2 роки, - каже пан Петро. І одного разу йому приснився сон, у якому отримав пораду відкрити джерело і тричі вмитися цілющою водою. Дідич так і зробив - і відразу прозрів. На знак вдячності за власне зцілення він поставив муровану капличку поблизу джерела. Щоправда, під час останньої війни її розібрали. А відновили капличку вже за часів незалежної України, в 90 роках. Наш літній співрозмовник розповів, що до джерела ніколи не заростає народна стежина - сюди масово приїжджають львів'яни та мешканці довколишніх сіл. Адже ця вода має не лише відмінні смакові, а й лікувальні властивості. До джерела часто навідуються люди з важкими тілесними недугами. За словами пана Огоновського, всім їм ставало значно легше після купелі у крижаній цілющій воді...

- Наше джерело є благословенним, - переконаний чоловік - люди кажуть, що ще в сиву давнину, над цим джерелом навіть об'являлася Матінка Божа. Одного разу, повертаючись з роботи, я також бачив світло в капличці, хоч вона була закрита. З того часу й почалися регулярні відправи у капличці.

Спочатку вода здається крижаною і перші три кола треба прикласти зусилля, щоб не вискочити на берег, потім відчуваєш приємне тепло і, вже спокійно можна пройти усі необхідні 12 кіл. Після цього відразу відчуваєш себе набагато краще і здоровіше.

Маршрут № 2. Львів – Страдч. Початок маршруту з вул. Шевченка, навпроти Янівського цвинтаря. Початок руху транспорту з 06.00 до 21.00 через 20-25 хв. Їхати маршрутними таксі у напрямку м. Яворова до с. Страдч. Від зупинки перейти на ліву сторону дороги через 200 м поворот ліворуч і далі - маркованою трасою до Страдчевих печер, церкви та Хресної дороги.

Страдч - старовинне село у мальовничий горбистій місцевості. Для греко-католиків - це місце відпущення гріхів, порівнюється по значущості із Зарваніцею і Унівим. Знаходиться за 17 км. від Львова. За легендою село засновано дуже давно: "Одного разу два княжі стрільці з Містечка відправилися на полювання. Полуючи, зашли аж на Страдчеву гору, покриту на той час густим лісом. Там їх застала ніч, але вони вирішили будь-що зловити рись, яка сховалася в печері. Удосвіта, коли рись вийшла з печери, стрільці убили її. І понад усе їх уразила навколишня краса і річка Верещиця. Незабаром стрільці поселилися тут, побудували будинок, а після невелику дерев'яну церкву". В часи монголо-татарського нашествия селище буде дотла спалено і зруйновано. Печера, яка ховала багато людей від ворогів, штучна. Зроблена у давнину ченцями, які заснували для себе обитель. З книги "Знайди прихисток своїй душі на Страдецькій Хресній дорозі" дізнаємося про трагічну назву селища. За часів небезпеки Божі ченці поступалися своїм житлом і тоді воно служило місцем укриття для людей. Коли в Бирку змагалися дружини Ростислава і татар, налякані селяни знаходилися в печерному монастирі. Хтось з людей вистрілив в татарина, який проїздив на коні, проте стріла не влучила. Татарин підняв галас - і частина загону кинулася на пошуки стрільця. Так, несподівано був викритий вхід до печерної Лаври, де ховалися близько двох тисяч людей.

Коли розлючені татари наказали вийти з укриття, то були украй здивовані – їх вимога залишилася невиконаною. Тоді, шаленіючи від злості, розклали багаття в головному коридорі. Люди і після цього не вийшли. На їх захист стали ченці, які молилися в сільській церкві нагорі. Поклонилися недолюдкам і благали помилувати бідолашних. Але кам'яну душу хана не розчулили ні прохання ченців, ні, тим більше, крики страждених, що доносилися з печери. Насміхаючись,

він відповів, що полум'я можна погасити лише одним способом - кров'ю ченців. Після тих слів воїни хана з ножем кинулися на ченців і повбивали їх. А тим часом отруйний дим нещадно поглинав людські життя не дивлячись на вік і стать.

Крик піднявся вгору і просив допомоги у Небесних сил. Він дійшов до серця Пречистої Діви Марії, яка гірко оплакувала долю своїх дітей. Тоді зійшла Божа Матір на страждаючу гору, встала перед татарами з піднятими руками і сказала: "Не руш! Стіна!" Отож вони поглумилися лише над тілами, а християнські душі були вже їм непідвладні. Після тих подій в околиці монастиря по-особливому відчувається турбота і присутність заступниці - Божої Матері Непорушної стіни. Гору почали називати Страждаючою або Страдчевою, а поселення, яке відновилося з часом, - Страдчем.

На Страдчевій горі прокладений хресний шлях з 14-тьма пам'ятниками останньої дороги Христа. Своєю грамотою Папа Пій XI встановив цей Хресний Шлях на Страдчевій Горі, названій Кальварією з Єрусалимськими відпустами і також храм на вершині гори. Біля храму знаходиться кладовище, там є поховання різних сторіч. Серед них є дві могили: отця Миколи Конрада і дяка Прийми Володимира, які загинули насильницькою смертю від рук НКВД. Вони 26 червня 1941 року пішли на сповідь до дуже хворої жінки, повертаючись додому вони зустріли патруль, який їх жорстоко побив до смерті. Папа Іоанн Павло II під час перебування в Україні в 2001 р. оголосив їх блаженними.

Під час руху по хресному шляху звернути увагу на природні печерки. Їх тут багато. Помолившись за прощення гріхів своїх, за упокой душ померлих і за здоров'я живих, можна просто прогулятися місцевістю, адже Страдч знаходиться на території Яворівського національного парку. Тут є чудові краєвиди.

У підземеллях завжди однакова температура повітря +9° – 10°C, тому їздити сюди можна цілий рік. У цьому таємничому світі можна почути справжню тишу і відчути справжній спокій та насититися позитивною енергією (Фото 2).

Рекомендації.

1. Для походу в Раковець треба використовувати світловий режим дня, тому що на зупинку треба прийти засвітло. З собою бажано мати шльопанці, рушник та фляги для цілющої води.

2. Для походу в Страдчеві печери можна використовувати цілий день, в печери обов'язково брати ліхтар, бажаним попасти в

дальню печеру через "Чистилище" треба брати для переодягання одяг, тому що потрапити туди можна тільки по-пластунські. Рухаючись в печері треба виконувати правило правої руки (триматися весь час правої сторони).

3. В кожному з походів треба мати направляючого і замикаючого. При виході з печери, замикаючий виходить першим і робить перевірку присутніх.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО МИСЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ ДЕРЖАВНИМИ ЛІСОМИСЛИВСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ

Евеліна Кульчицька

Національний лісотехнічний університет України

Постановка проблеми. В структурі лісових рекреаційно-туристичних ресурсів помітне місце займають мисливські ресурси. Площа мисливських угідь Львівської області станом на 1.01.2006 р. становить 1752,3 тис. га. Основна частка мисливських угідь області припадає на підприємства Львівського обласного управління лісового і мисливського господарства (колишнє державне лісогосподарське об'єднання (ДЛГО) "Львівліс") (563,0 тис. га) та Українське товариство мисливців і рибалок (УТМР) (420,5 тис. га). Об'єктом наших досліджень виступає діяльність державних лісомисливських господарств, а метою дослідження полягає у виявленні перспектив розвитку міжнародного мисливського туризму у Львівській області.

Різноманітні аспекти діяльності мисливських господарств частково описані у наукових працях Бондаренка В.Д., Делегана І.В., Диньки П.К., Муравйова Ю.В., Волоха А.М., Гузія А.І. тощо. У своїх працях вищезгадані автори зробили вагомий внесок у вирішення теоретичних та методологічних питань охорони, раціонального використання та відтворення мисливських ресурсів. Досить цінними є праці, присвячені проблемам економічної оцінки та платного користування мисливськими ресурсами. У Законі України "Про туризм" мисливство визначається як один з видів туризму. Разом з тим, в небагатьох наукових працях висвітлюються проблеми та перспективи розвитку цього виду туризму в Україні. Делеган І.В., висвітлюючи світовий досвід, відмічає, що "мисливський туризм може дати такі прибутки, які на порядок перевищуватимуть вартість